

BỆNH TỰ KỶ

Cẩm Nang cho Phụ Huynh

Trả lời những thắc mắc thông thường

Tranh vẽ: "Con thương mẹ," của em Melissa Dahl, em gái bị bệnh tự kỷ, vẽ lúc em 3 tuổi.

Mục lục

Bệnh tự kỷ là gì?.....	1
Những dấu hiệu thông thường của bệnh tự kỷ ở trẻ em.....	2
Những trạng thái khác nhau của bệnh tự kỷ....	4
Tôi có thể làm gì nếu tôi nghĩ là con tôi bị bệnh tự kỷ?.....	5
Con tôi bị bệnh tự kỷ. Tôi sẽ làm gì tiếp theo?... 	6
Bệnh tự kỷ có thay đổi theo thời gian không?... 	7
Bệnh tự kỷ được chữa trị như thế nào?.....	8
Nguyên nhân gây ra bệnh tự kỷ.....	9
Gia đình và bạn bè có thể làm gì để giúp đỡ?.....	10
Tôi có thể tìm thêm sự giúp đỡ ở đâu?.....	12
Những tiêu chuẩn DSM IV về bệnh tự kỷ (Bản dịch sang tiếng Việt).....	14

Quý vị phụ huynh thân mến,

Chúng tôi soạn ra cuốn sổ tay này để cung cấp cho quý vị thông tin cơ bản về bệnh tự kỷ và biết nơi để tìm sự giúp đỡ. Cuốn sách nhỏ này được viết bằng tiếng Anh, tiếng Tây Ban Nha, tiếng Trung Hoa, và tiếng Việt Nam. Hãy giới thiệu cuốn sổ tay này cho gia đình, bạn bè của quý vị và các giáo viên để họ có thể hiểu biết nhiều hơn về bệnh tự kỷ và biết cách để giúp đỡ. Chúng tôi biết rằng có thể quý vị và gia đình sẽ có một cuộc hành trình gian nan trước mặt. Chúng tôi hy vọng cuốn sách nhỏ này hữu dụng và giúp ích được cho quý vị khi cần thiết.

Thân ái,

Judith Grether, PhD
California CADDRE
Giám đốc

California CADDRE
850 Marina Bay Parkway, Building P, 3rd floor
Richmond, CA 94804

Điện thoại: 510-620-3700
Điện thư: 510-620-3720
Thư điện tử: autism@dhs.ca.gov
Trang mạng: www.ehib.org/CADDRE

Bệnh tự kỷ là gì?

Bệnh tự kỷ là sự rối loạn của bộ não xảy ra khi đứa bé vẫn còn đang phát triển. Bệnh tự kỷ làm thay đổi cách phát triển bộ não của đứa bé. Bệnh tự kỷ được gọi là "sự rối loạn phát triển" vì nó làm ảnh hưởng đến cách thức đứa bé phát triển. Những đứa bé bị bệnh tự kỷ suy nghĩ và hành động khác với những người chung quanh khác. Trẻ em bị bệnh tự kỷ có thể:

- gặp khó khăn trong quan hệ với người khác
- gặp khó khăn khi nói chuyện và giao tiếp
- làm đi làm lại một việc gì đó nhiều lần

Một số trẻ chỉ chịu ảnh hưởng chút ít của bệnh tự kỷ. Các em khác có thể có hành vi khó hiểu hơn và nghiêm trọng hơn. Bệnh tự kỷ cũng có nhiều hình thái khác nhau (xin xem trang 4).

Tự kỷ không phải là một căn bệnh. Quý vị không thể mắc bệnh tự kỷ vì ở gần hay vì đụng chạm phải một người có bệnh tự kỷ. Hiện nay chưa có cách gì chữa trị và bệnh cũng không hết được. Nhiều đứa trẻ sẽ khỏe hơn khi chúng lớn lên. Một số em sẽ bị nặng hơn vào khoảng mười ba tuổi. Những em nào được giúp đỡ trong việc học và việc nói càng sớm thì tình trạng em đó sẽ tốt hơn.

Cứ khoảng 1,000 trẻ em thì có 5 em bị mắc một loại nào đó của bệnh tự kỷ. Con trai bị bệnh nhiều hơn con gái. Trẻ em từ đủ mọi gia đình khác nhau trên thế giới đều có thể bị bệnh tự kỷ.

Arnold Schwarzenegger
Governor
State of California

S. Kimberly Belshé
Secretary
Health and Human Services Agency

Sandra Shewry
Director
Department of Health Services

Những dấu hiệu thông thường của bệnh tự kỷ ở trẻ em là gì?

Dưới đây là những dấu hiệu của bệnh tự kỷ mà quý vị có thể thấy khi con quý vị lớn lên. Một đứa trẻ bị bệnh tự kỷ có thể chỉ có một vài dấu hiệu trong số đó chứ không phải là tất cả. Nếu con của quý vị có một vài dấu hiệu này và quý vị lo rằng con của mình không thể làm những việc mà những trẻ cùng tuổi có thể làm được, xin hãy trình bày với bác sĩ của quý vị.

Khó khăn trong liên hệ với những người khác

- không tỏ ra quan tâm đến mọi người, ngay cả những người yêu thương đứa trẻ
- không phản ứng khi quý vị gọi tên đứa trẻ hay không nhìn vào mắt người khác
- không hiểu những diễn tả bằng giọng nói hay nét mặt
- không nhận thức được cảm giác của người khác hay không hiểu những hành động có thể làm ảnh hưởng đến người khác như thế nào
- có ít ý muốn chơi với những trẻ em khác trước khi được 3 tuổi

Khó khăn khi nói và giao tiếp, thí dụ như là

- không bập bẹ nói trước ngày sinh nhật đầu tiên
- không nói được một từ trước khi được 16 tháng tuổi
- mất kỹ năng nói ở bất cứ tuổi nào
- không biết sử dụng những cử chỉ thông thường, thí dụ như vẫy tay tạm biệt hay chỉ trả

Làm đi làm lại cùng một việc

- lặp đi lặp lại hành động, thí dụ như xoay tròn một món đồ chơi hay đưa đưa tới lui hàng giờ
- tự làm cho mình bị đau đớn, thí dụ như cắn hay đập đầu

Phản ứng khác thường đối với âm thanh hay sự vuốt ve

- không có cảm giác đau như người khác
- không thích được ôm ấp hay nụng nịu

Tranh vẽ của Peter Villeger cho Tranh Tường của Người Khuyết Tật
© Center for Accessible Technology, 2000

Những hình thái khác nhau của bệnh tự kỷ

Rối loạn tự kỷ

Trẻ em mắc bệnh này hay thể hiện những hành vi của bệnh tự kỷ. Bệnh tự kỷ này cũng được gọi là "bệnh tự kỷ cổ điển."

Hội chứng Asperger

Trẻ em mắc bệnh này thường có kỹ năng ngôn ngữ giỏi và mức độ thông minh cao, nhưng chúng gặp khó khăn trong liên hệ với người khác và có thể có những quan tâm hết sức đặc biệt về một vài thứ.

Rối Loạn Phát Triển Lan Rộng - Không Xác Định (PDD-NOS)

Trẻ em mắc bệnh này có vài hành vi như bệnh tự kỷ nhưng không phải tất cả. Nhiều đứa trẻ bị PDD-NOS ít gặp khó khăn hơn so với những đứa trẻ bị bệnh tự kỷ cổ điển.

Những hình thái này của bệnh tự kỷ đôi khi cũng được gọi là những "lăng kính của bệnh tự kỷ."

Tôi có thể làm gì nếu tôi nghĩ là con tôi bị bệnh tự kỷ?

Nếu quý vị nghĩ rằng con mình có thể bị bệnh tự kỷ, hãy nói chuyện với một bác sĩ. Hãy yêu cầu được làm một cuộc khảo sát (cũng được gọi là "giám định về sự phát triển") cho con của mình. Quý vị cũng có thể gọi cho Trung tâm Địa phương Regional Center của quý vị (xem trang 12). Một vài trường học cũng cho giám định về bệnh tự kỷ.

Hầu hết các cuộc giám định có thể chẩn đoán bệnh tự kỷ ở trẻ ba tuổi hay lớn hơn. Vài đứa trẻ có thể được chẩn đoán sớm lúc một tuổi. Nếu con của quý vị có bệnh tự kỷ, điều quan trọng là phải phát hiện ra càng sớm càng tốt. Sẽ không bao giờ có chuyện gọi là quá sớm để yêu cầu một cuộc giám định.

Nhiều bác sĩ áp dụng một cuốn sách để chẩn đoán bệnh tự kỷ gọi là *Sổ Tay về Chẩn Đoán và Thống Kê của các Chứng Bệnh Tâm Thần* (DSM-IV-R). Chúng tôi có ghi lại thông tin về bệnh tự kỷ từ cuốn sổ tay này ở trang 14.

Con tôi bị bệnh tự kỷ. Tôi sẽ làm gì tiếp theo?

Tìm sự giúp đỡ: Quý vị có thể đến để nhờ giúp đỡ ở nhiều nơi. Một vài nơi giúp đỡ miễn phí và một vài nơi thì quý vị phải trả tiền. Hãy gọi cho khu học chánh của quý vị để tìm ra những lớp học hay chương trình dành cho trẻ em bị bệnh tự kỷ. Quý vị cũng có thể tìm sự giúp đỡ thông qua Trung tâm Địa phương Regional Center (xem trang 12). Quý vị có thể phải gọi điện thoại rất nhiều lần và nói chuyện với nhiều người khác trước khi tìm được sự giúp đỡ mà mình cần. Quý vị không nên nản chí.

Tìm thông tin: Điều quan trọng là tìm hiểu được về quyền lợi của quý vị. Trẻ em sống ở California mắc bệnh tự kỷ có quyền hợp pháp để hưởng một vài sự giúp đỡ nhất định. Con của quý vị có thể được giúp đỡ ngay cả khi quý vị và con mình không phải là công dân Mỹ hay thường trú nhân.

Nói chuyện với những phụ huynh khác: Nói chuyện với những phụ huynh có con mắc bệnh tự kỷ có thể rất ích lợi cho quý vị. Quý vị có thể tiếp xúc với nhóm phụ huynh trong khu vực của mình để gặp gỡ những phụ huynh khác và tìm sự nâng đỡ tinh thần cũng như sự giúp đỡ hợp pháp (xem trang 12).

Bệnh tự kỷ có thay đổi theo thời gian không?

Một số trẻ em bị bệnh tự kỷ có thể tiến bộ nhiều hơn khi chúng lớn lên. Các lớp học và chương trình có thể giúp cho trẻ nói, chơi với người khác, và đạt được những kỹ năng quan trọng khác. Hãy bắt đầu những chương trình này càng sớm càng tốt.

Phụ huynh và những chuyên gia có thể cùng hợp tác để dạy về những kỹ năng sống cho những thiếu niên bị bệnh tự kỷ. Vài người bị bệnh tự kỷ có thể làm việc và sống tự lập. Những người khác cần được giúp đỡ trong suốt cuộc đời của họ.

Đối với một số em khác, bệnh tự kỷ có thể tồi tệ hơn khi chúng đến tuổi thiếu niên. Cứ ba thiếu niên mắc bệnh tự kỷ thì có một em sẽ bị phát triển chứng co giật gọi là động kinh. Vài nghiên cứu cho thấy trẻ em bị bệnh tự kỷ và đồng thời bị chậm phát triển tinh thần và kỹ năng ngôn ngữ yếu thì dễ bị động kinh khi đến tuổi thiếu niên.

Bệnh tự kỷ được chữa trị như thế nào?

Hiện nay chưa có cách chữa trị cho bệnh tự kỷ nhưng có nhiều lớp học và chương trình khác nhau dành cho trẻ bị bệnh tự kỷ. Những chương trình này cũng được gọi là "liệu pháp," (hay "điều trị" và "can thiệp"). Điều quan trọng là tìm được những chương trình có hiệu quả nhất cho con của quý vị và gia đình. Vài chương trình có thể có hiệu quả cho đứa trẻ này nhưng lại không có hiệu quả cho đứa trẻ khác. Những chương trình này không chữa trị được cho bệnh tự kỷ nhưng có thể giúp cho tình trạng những đứa trẻ được cải thiện.

Những chương trình giáo dục và hành vi ứng xử: Giáo viên trong những chương trình này có thể giúp trẻ học những hành vi ứng xử mới và đạt được những kỹ năng về xã hội và ngôn ngữ. Vì trẻ em tiếp thu nhanh khi chúng còn rất nhỏ, loại liệu pháp này nên bắt đầu càng sớm càng tốt. Hãy hỏi thăm thông tin ở trường học hay ở Trung tâm Địa phương (Regional Center) của quý vị (xem trang 12).

Thuốc: Có một vài loại thuốc có thể làm giảm những hành vi khó giải thích của vài đứa trẻ bị bệnh tự kỷ. Nếu con của quý vị có những bệnh cần đến thuốc, chẳng hạn như chứng động kinh hay chứng hiếu động, bác sĩ có thể đề nghị dùng thuốc để đồng thời giúp chữa những chứng bệnh này. Hãy nói chuyện với bác sĩ để tìm hiểu thêm.

Những cách điều trị khác: Quý vị có thể nghe nói về những liệu pháp khác, đôi khi gọi là "những phương pháp điều trị thay thế." Hầu hết những cách điều trị này chưa được xác minh để biết chắc là có hiệu quả và an toàn. Những cách điều trị này có thể giúp ích mà cũng có thể không giúp ích gì cho con của quý vị. Hãy tìm hiểu thông tin về bất cứ cách điều trị nào trước khi áp dụng để bảo đảm rằng cách điều trị đó không làm hại con của quý vị.

Nguyên nhân gây ra bệnh tự kỷ

Chúng tôi không biết nguyên nhân gây ra bệnh tự kỷ. Chúng tôi biết rằng bộ óc của người bị bệnh tự kỷ có nhiều phần khác với bộ óc của người không bị bệnh. Những sự khác nhau này có thể phát triển trước khi đứa bé được sinh ra. Chúng tôi biết rằng bệnh tự kỷ đôi khi có tính chất di truyền. Nhiều nghiên cứu đang được thử nghiệm để tìm ra cơ cấu di truyền nào dẫn đến bệnh tự kỷ. Những nghiên cứu này đồng thời cũng tìm hiểu xem những sự cố và môi trường trong thời kỳ thai nghén, tuổi sơ sinh, và tuổi thơ ấu đóng vai trò như thế nào đối với bệnh tự kỷ.

Trung Tâm Nghiên Cứu Bệnh Tự Kỷ và các Bệnh Tật Liên Quan đến sự Phát Triển và Dịch Tế Học của Tiểu Bang California (CADDRE) đang tìm hiểu để nhận diện trẻ bị bệnh tự kỷ và tìm hiểu nguyên nhân của bệnh tự kỷ. CADDRE được thành lập từ Bộ Dịch Vụ Y Tế của Tiểu Bang California. Chúng tôi đang hợp tác với các gia đình, bác sĩ, chuyên gia, và khoa học gia trên khắp tiểu bang California.

Gia đình và bạn bè có thể làm gì để giúp đỡ?

Thật khó mà nói với gia đình và bạn bè rằng con của mình có bệnh tự kỷ. Khi quý vị đã sẵn sàng để nói với họ, hãy đưa cho họ cuốn sổ tay này để họ có thể hiểu biết thêm về bệnh và phương cách mà họ có thể giúp đỡ.

Nếu quý vị là bạn hay thành viên của gia đình và bạn muốn giúp đỡ phụ huynh của trẻ bị bệnh, quý vị có thể:

1. **Học hỏi về bệnh tự kỷ.** Quý vị có thể đọc sách viết về bệnh tự kỷ trong danh mục ở trang 13. Quý vị có thể giúp đỡ được nhiều hơn nếu quý vị biết về bệnh tự kỷ.
2. **Dạy cho các con của quý vị về bệnh tự kỷ.** Hãy giúp chúng hiểu biết và làm người tử tế. Hãy đặt kế hoạch để con của quý vị có một ngày chơi với trẻ bị bệnh tự kỷ.
3. **Dùng những kỹ năng của quý vị để giúp đỡ.** Nhiều đứa trẻ bị bệnh tự kỷ phải ăn uống kiêng cử hay học những lớp học đặc biệt. Nếu quý vị là đầu bếp giỏi, hãy đề nghị giúp đỡ việc nấu ăn. Quý vị cũng có thể giúp đứa trẻ đến những lớp học đặc biệt và rước trẻ về. Hay là, nếu quý vị giỏi về máy điện toán, quý vị có thể giúp tìm thông tin về bệnh tự kỷ trên mạng lưới.
4. **Hãy tới nhà đứa trẻ để thăm viếng nếu điều đó tiện lợi hơn cho trẻ.** Đối với nhiều trẻ bị bệnh tự kỷ, việc đến nhà người khác thật là khó khăn. Những cuộc viếng thăm ngắn thường tốt hơn là những cuộc viếng thăm kéo dài thời gian.
5. **Hãy cố gắng tránh hỏi tại sao đứa trẻ không làm những việc như những đứa trẻ khác vẫn làm, hay là không hỏi tại sao đứa trẻ lại làm (hay chơi) theo kiểu của nó.** Đây là một phần của căn bệnh tự kỷ. Thật là khó xử cho phụ huynh khi người khác đòi hỏi con của mình phải ứng xử theo một khuôn mẫu nào đó.
6. **Hãy giao cho trẻ việc nhỏ để làm thay vì giao một việc lớn.** Trẻ bị bệnh tự kỷ thường dễ học hơn khi chúng ta tách một nhiệm vụ lớn thành nhiều nhiệm vụ nhỏ. Đây là cách thông thường nhất để dạy trẻ bị bệnh tự kỷ. Cách này giúp đứa trẻ học hỏi và làm cho đứa trẻ cảm thấy mình làm được việc tốt.
7. **Hãy đề nghị trông chừng đứa trẻ để giúp phụ huynh có thể đi chơi và nghỉ ngơi.** Phụ huynh có thể được nghỉ ngơi khi họ ra khỏi nhà và biết rằng con mình được người tốt trông chừng.
8. **Hãy nghĩ ra những trò chơi mà trẻ thích.** Nếu bé gái bơi giỏi, hãy đi tới hồ bơi hay bãi biển. Nếu bé trai thích thú vật, hãy nghĩ tới một chuyến đi tới sở thú. Hãy cố gắng để tìm ra một trò chơi ở nơi mà cả gia đình đều cảm thấy thoải mái.
9. **Hãy tặng những món quà hữu ích.** Những món quà tuyệt vời có thể là học cụ cho lớp học đặc biệt của trẻ. Hồi thăm về đứa bé mà quý vị thương yêu là một cách để bảo đảm rằng quý vị tặng một món quà hữu ích.
10. **Hãy tham gia một tổ chức (hội, nhóm) về bệnh tự kỷ để chứng tỏ sự ủng hộ cho người bị bệnh tự kỷ.**

Tôi có thể tìm thêm sự giúp đỡ ở đâu?

Những tổ chức địa phương

Để tìm được sự giúp đỡ gần nơi quý vị ở, hãy tiếp xúc với:

Hội Phụ Huynh Có Con Em Khuyết Tật (Vietnamese Parents with Disabled Children Association Inc.)

7526 Syracuse Ave
Stanton, CA 90680
714-527-9216
www.vpdca.org

Dịch Vụ Sức Khỏe Tâm Thần cho Cộng Đồng Châu Á (Asian Community Mental Health Services)

310 8th Street, Suite 201
Oakland, CA 94607
510-451-6729
www.acmhs.org

Trung Tâm Phát Triển cho Trẻ Em tại Chinatown (Chinatown Child Development Center)

720 Sacramento St.
San Francisco, CA 94108
415-392-4453

Hội Phụ Huynh Tương Tế (Parents Helping Parents) – Hội Phụ Huynh Tương Tế là một tổ chức thiện nguyện, vô vị lợi, và hoàn toàn tự túc về mặt tài chính. Mục đích của Hội là trợ giúp về đủ mọi mặt các phụ huynh có con em khuyết tật. Ngoài ra Hội cũng đã tổ chức được một nhóm khoảng 100 gia đình Việt Nam có con em bị khuyết tật để trau dồi và truyền trào với những phụ huynh khác để làm giảm sự cô đơn, nhưng quan trọng nhất là mỗi khi hội họp họ có dịp chia sẻ và trau dồi kinh nghiệm về việc chăm sóc các con em bị khuyết tật do những nhà chuyên khoa được mời tới thuyết giảng. Nhóm này được gọi là Vietnamese Parents Support Group-Gia Đình Việt Nam Tương Trợ. Muốn biết thêm chi tiết xin gọi cô Thuan Dam (408) 727-5775 ext. 117.

Mạng lưới các trung tâm giúp đỡ gia đình của tiểu bang CA

Các trung tâm giúp đỡ gia đình sẽ giúp quý vị phụ huynh, gia đình và các em tìm và sử dụng những dịch vụ cần thiết.
916-962-0832 (Chỉ có bằng tiếng Anh)
www.frcnca.org/directory.html
info@frcnca.org

Các trung tâm địa phương Regional Centers

Trẻ em và người lớn có bệnh tự kỷ có thể được giúp đỡ từ Trung tâm Địa phương Regional Center của họ. Phụ huynh có thể được có người đến nhà để giúp trông coi con mình nhở vạy họ có thể được nghỉ giải lao (hay là "nghỉ ngơi") hay di d�y những buổi huấn luyện dành cho phụ huynh. Trẻ em mắc bệnh tự kỷ có thể theo học những lớp học đặc biệt và liệu pháp. Quý vị phải yêu cầu được "thẩm định sơ khởi" để xem mình có hội đủ tiêu chuẩn để được

trung tâm địa phương giúp đỡ hay không. Để tìm một trung tâm địa phương Regional Center gần nhà, hãy tiếp xúc với:

916-654-1897
www.dds.ca.gov/rc/rcsvs_home.cfm

Các trung tâm địa phương Regional Centers này trực thuộc Bộ Dịch vụ Phát triển (Department of Developmental Services) của tiểu bang California.

Những tổ chức bệnh tự kỷ quốc gia

Tiếng Việt

Trung Tâm Huấn Luyện Cộng Đồng Bệnh Tự Kỷ (Autism Community Training)
www.actbc.ca/autism_information/AI_PDFs/faq_vietnamese.pdf

Tìm Hiểu về Trẻ bị Chứng Tự Kỷ (Access for Autistic Youth)
www.cultural.org/aay/vietnamese

Những Khía Cạnh Giáo Dục của Bệnh Phạm Trù Tự Kỷ

www.esd189.org/autism/documents/Autism_Manual_Vietnamese_Final.pdf

Tiếng Anh

Autism Society of America (ASA)
800-3AUTISM (800-328-8476)
www.autism-society.org

Cure Autism Now (CAN)
888-8AUTISM (888-828-8476)
www.canfoundation.org

Families for Early Autism Treatment (FEAT)
916-843-1536
wwwfeat.org

**National Institute of Child Health & Human Development
NICHD Information Resource Center**

800-370-2943
www.nichd.nih.gov/autism/

National Center for Birth Defects and Developmental Disabilities
Autism Information Center
www.cdc.gov/nccddd/dd/ddautism.htm

The Schafer Autism Report
www.sarnet.org
Dịch vụ cung cấp tin tức và thông tin về bệnh tự kỷ.

Sách về Bệnh Tự Kỷ (tiếng Anh)

www.autism-resources.com/childrengenres/autism.html
www.specialneeds.com
www.good-books-bad-books.com/d-books/autism.html

DSM IV Tiêu Chuẩn về bệnh Tự Kỷ (Bản dịch sang tiếng Việt)

Rất nhiều bác sĩ dựa theo tiêu chuẩn dưới đây để cho biết nếu đứa trẻ có bệnh tự kỷ:

A. Có tất cả 6 tiêu chuẩn (hay nhiều hơn nữa) trong phần (1), (2), và (3), ít nhất là hai tiêu chuẩn trong phần (1), và một tiêu chuẩn trong phần (2) & (3):

(1) Yếu kém khả năng xã giao trong môi trường thân mật, có ít nhất là hai biểu lộ theo các trường hợp sau đây:

- Yếu kém các khả năng biểu lộ cảm xúc không dùng lời, thí dụ như mắt nhìn dăm dăm, biểu lộ qua nét mặt, diễn đạt bằng cơ thể, hay dùng tay chân ra dấu để ám chỉ các khả năng xã giao.
- Không có khả năng xây dựng quan hệ với các trẻ đồng lứa tuổi thích hợp theo mức phát triển bình thường.
- Kém khả năng tự nhiên biểu lộ về sự cùng vui đùa, các sở thích, hay nói về các thành tích làm được với những người khác (thí dụ không biết trình bày, mang đến, hay chỉ trả về các đồ vật mà trẻ tự kỷ yêu thích).
- Không có tình thần xã giao hay tương trợ.

(2) Yếu kém khả năng đàm thoại, biểu lộ cho biết có ít nhất là một theo các trường hợp dưới đây:

- Chậm nói hay không nói được ngôn ngữ sinh thành (không kèm theo bằng một sự cố gắng để bù thêm bằng nhiều cách thức đàm thoại khác như ra dấu bằng tay hay diễn tuồng).
- Một số trẻ tự kỷ nói được nhưng kém khả năng tự khai chuyện hay tiếp chuyện với người khác.
- Dị tính và lập đi lập lại trong lời nói hoặc nói các dị ngữ không ai có thể hiểu.
- Kém khả năng hoặc không tự bắt đầu chơi tưởng tượng hoặc chơi bắt chước thích hợp theo mức phát triển bình thường.

(3) Hạn chế, lập đi lập lại, và dị tính thể hiện qua hành vi, qua các sở thích hay trong các sinh hoạt biểu lộ cho thấy có ít nhất là một trong các điều nêu ra dưới đây:

- Hoàn toàn trâm tư mặc tưởng về một hay hơn nữa sở thích hạn chế cho một vài điều và lặp lại như đúc. Những sở thích này có tính không bình thường về cường độ hay về sự chú tâm.
- Trẻ tự hành động theo ý thích riêng không theo nghi thức hay thói quen được chỉ dạy đặc trưng hoặc không có lí lợi.
- Dị tính và cơ vận động lập đi lập lại không có tính cách tự nhiên (thí dụ như tay hay các ngón tay vung vẩy hay vặn bẻ hoặc di chuyển toàn cơ thể cách phức tạp).
- Khăng khăng theo ý riêng trong sự trầm tư mặc tưởng về các bộ phận của đồ vật dùng.

B. Chậm trễ hay có sự phát triển không bình thường là một biểu lộ trong các điều nêu ra sau đây cho các trẻ trước khi được ba tuổi: (1) xã giao, (2) ngôn ngữ dùng trong sự đối thoại, hay (3) dùng biểu tượng hoặc tưởng tượng chơi.

C. Sự quấy phá thì không thể tưởng thuật rõ ràng hơn bằng bệnh Rối Loạn Rett (Rett's Disorder) hoặc bệnh Trẻ Rối Loạn Phân Tâm (Childhood Disintegrative Disorder).